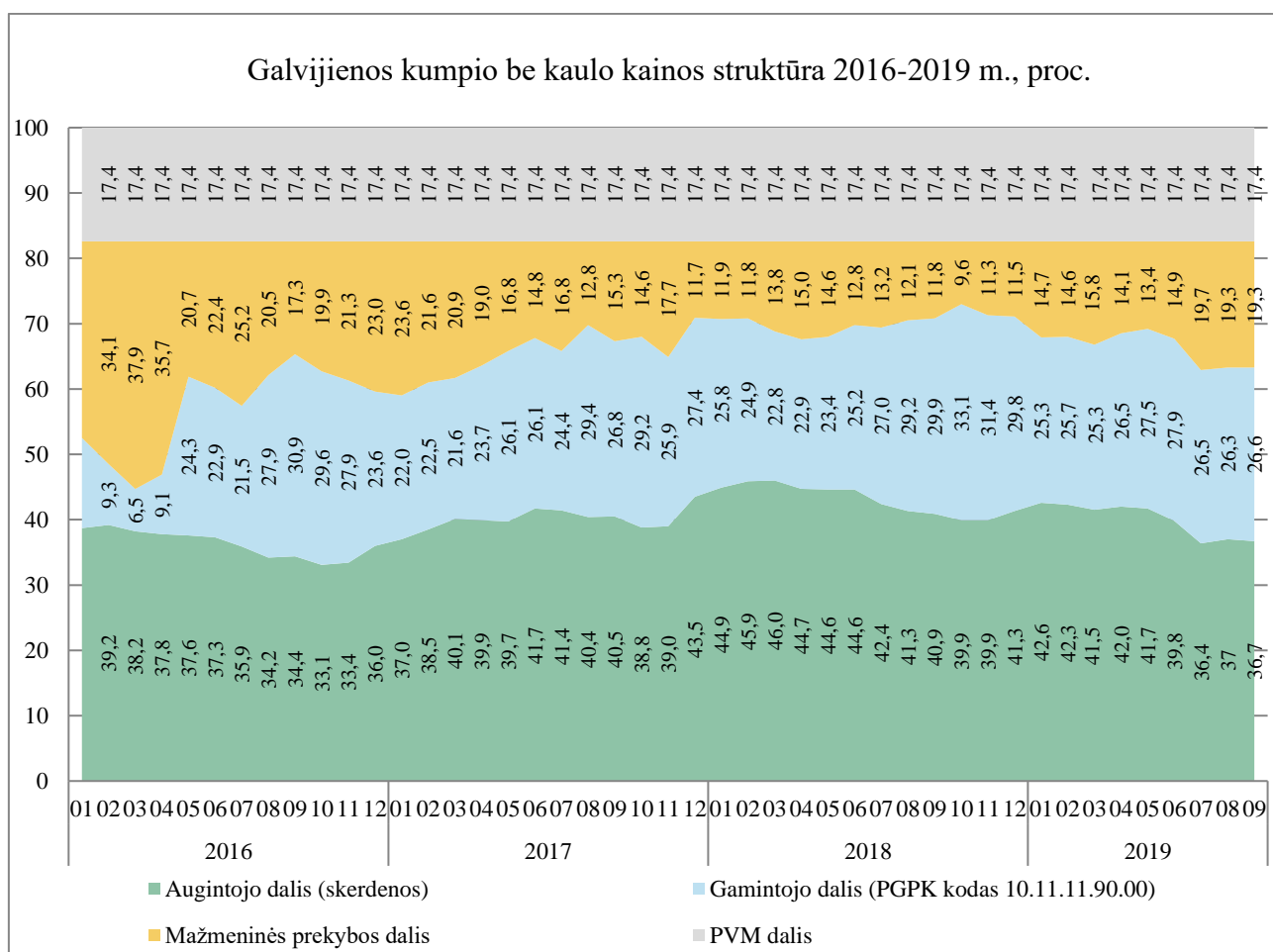

Galvijienos rinkos 2019 m. III ketvirčio apžvalga

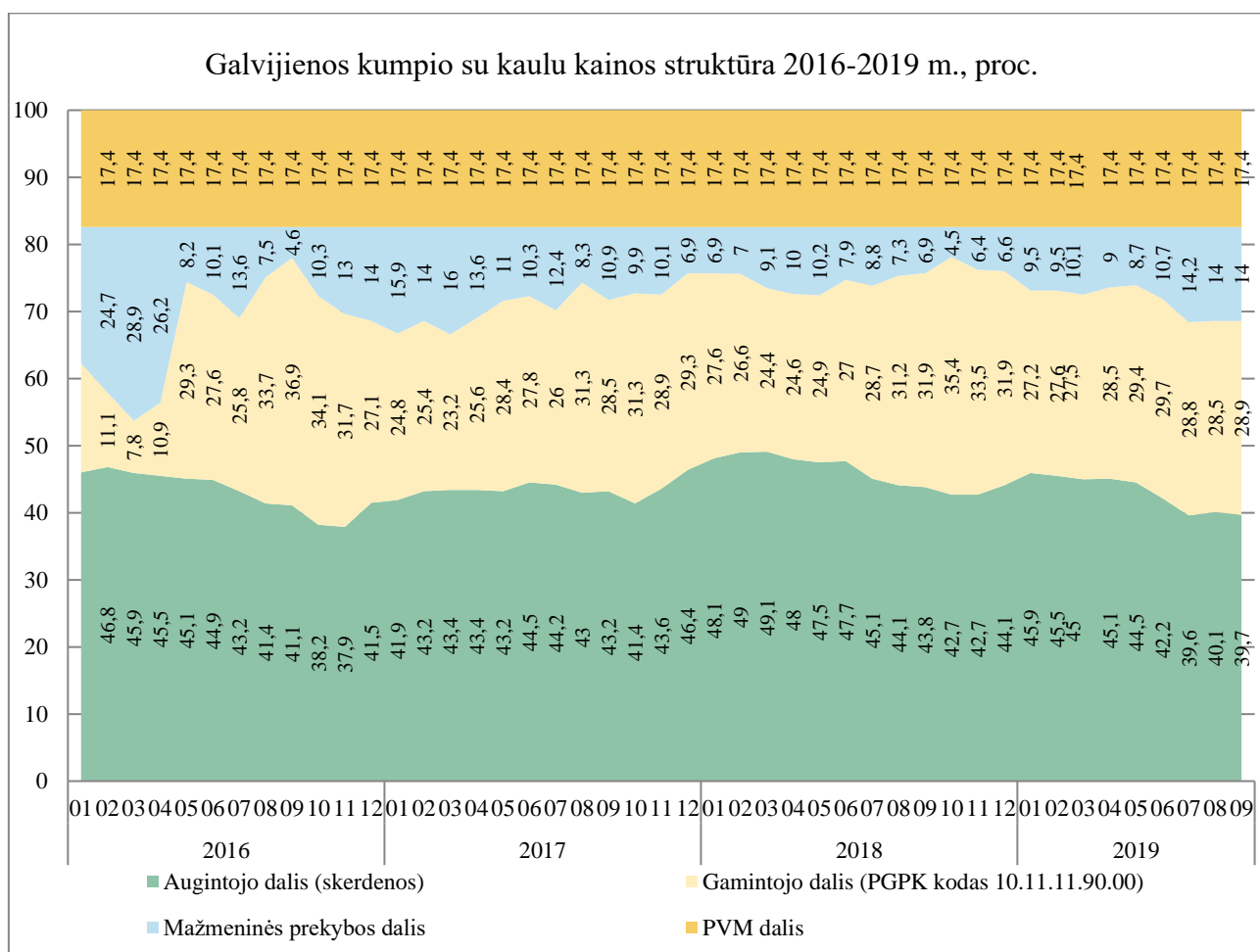
2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, galvijienos kumpio be kaulo grandinėje padidėjo tik mažmeninės prekybos dalis – 5,3 proc. punktu (iki 19,4 proc.), o gamintojo ir augintojo – mažėjo, t. y. gamintojo dalis mažėjo 0,8 proc. punktu (iki 26,5 proc.), augintojo – 4,5 proc. punktu (iki 36,7 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

Pastabos: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos; PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

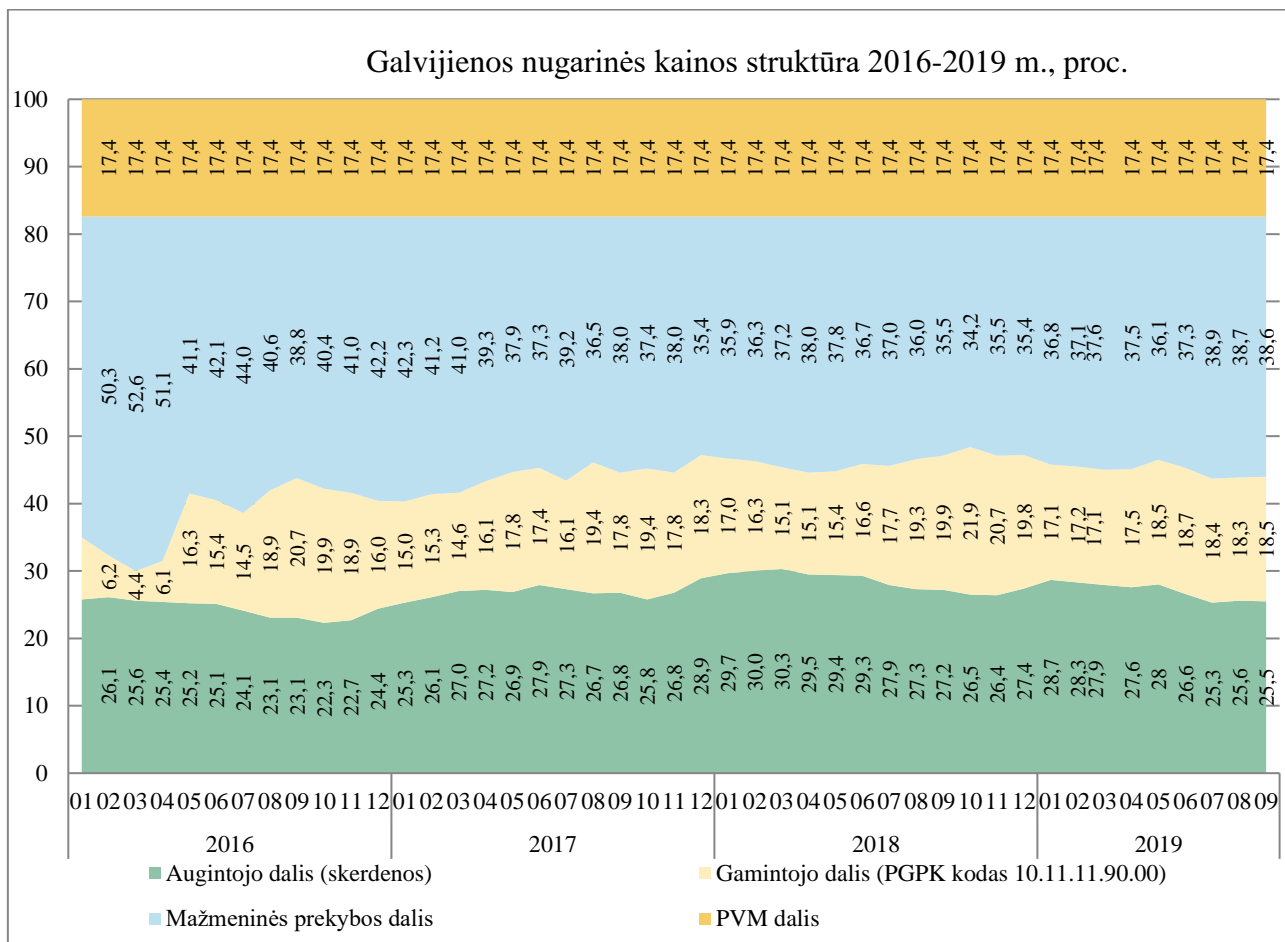
Analizuojamą laikotarpį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, *galvijienos kumpio su kaulu* grandinėje padidėjo tik mažmeninės prekybos dalis – 4,6 proc. punktu (iki 14,1 proc.), o gamintojo ir augintojo – mažėjo, t. y. gamintojo dalis mažėjo 0,5 proc. punktu (iki 28,7 proc.), augintojo – 4,1 proc. punktu (iki 39,8 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

Pastabos: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos; PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, *galvijienos nugarinės* grandinėje padidėjo mažmeninės prekybos ir gamintojo dalys, t. y. mažmeninės prekybos dalis padidėjo 1,7 proc. punktu (iki 38,7 proc.), gamintojo – 0,2 proc. punktu (iki 18,4 proc.), o augintojo sumažėjo 1,9 proc. punktu (iki 25,5 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

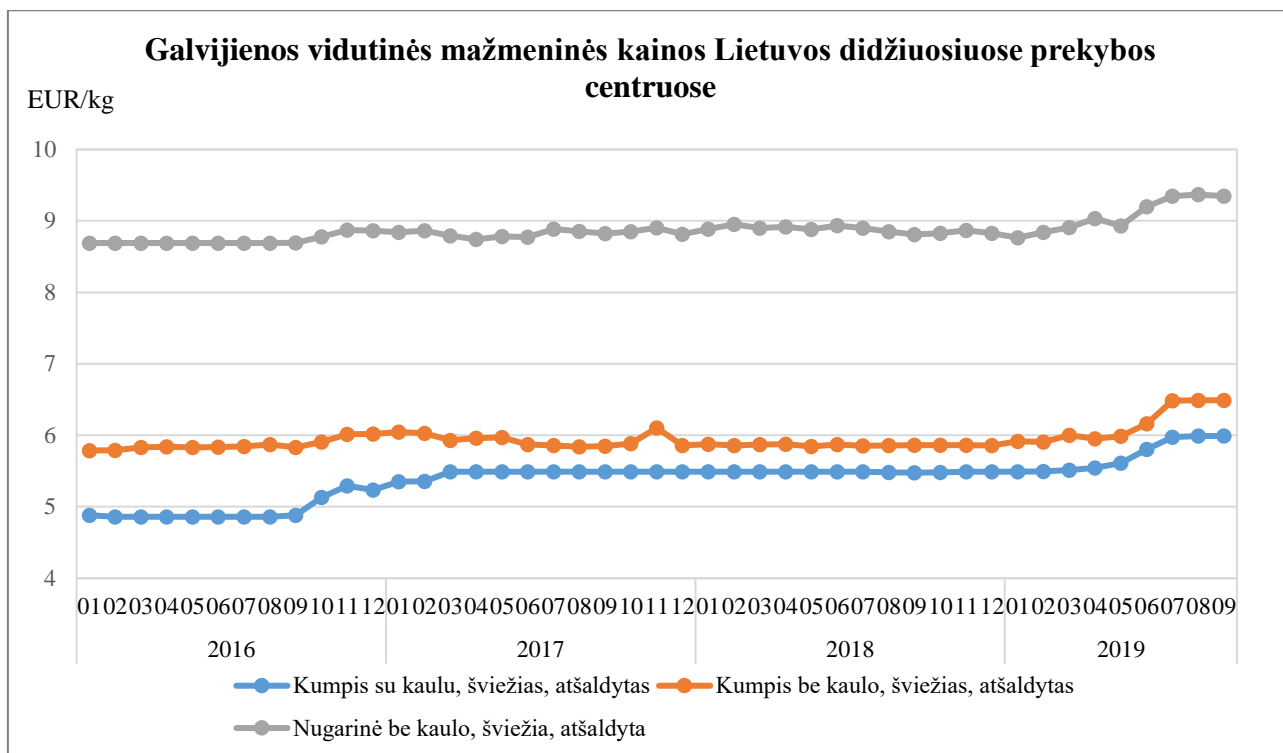

Pastabos: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos; PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, kai kurių galvijienos produktų vidutinės **mažmeninės** kainos (neįskaitant akcinių) Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse didėjo. Pavyzdžiui, galvijienos *kumpio su kaulu* kaina padidėjo 5,91 proc. (0,33 EUR/kg, iki 5,98 EUR/kg), *nugarinės* – 3,33 proc. (0,30 EUR/kg, iki 9,35 EUR/kg), o *kumpio be kaulo* – 7,60 proc. (0,46 EUR/kg, iki 6,49 EUR/kg).

2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2018 m. III ketvirčiu, visų minėtų galvijienos produktų mažmeninės kainos buvo ženkliai didesnės, pvz., *kumpio be kaulo* – 10,79 proc., *kumpio su kaulu* – 9,16 proc., *nugarinės* – 5,67 proc.

Pastabos. Kainos registruojamos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus ir Marijampolės miestų „Maxima“, „Iki“, „Rimi“, „Norfa“ ir „Lidl“ prekybos tinklų parduotuvėse. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas, neįtraukiamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Lyginant vidutinę mažmeninę galvijienos nugarinės kainą Lietuvos sostinėje su Latvijos ir Čekijos sostinėse buvusiomis kainomis, matyti, kad šių metų III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, labiausiai ji išaugo Prahoje, o sumažėjo Rygoje.

Mažmeninės galvijienos nugarinės kainos kai kuriose ES šalių sostinėse, EUR/kg

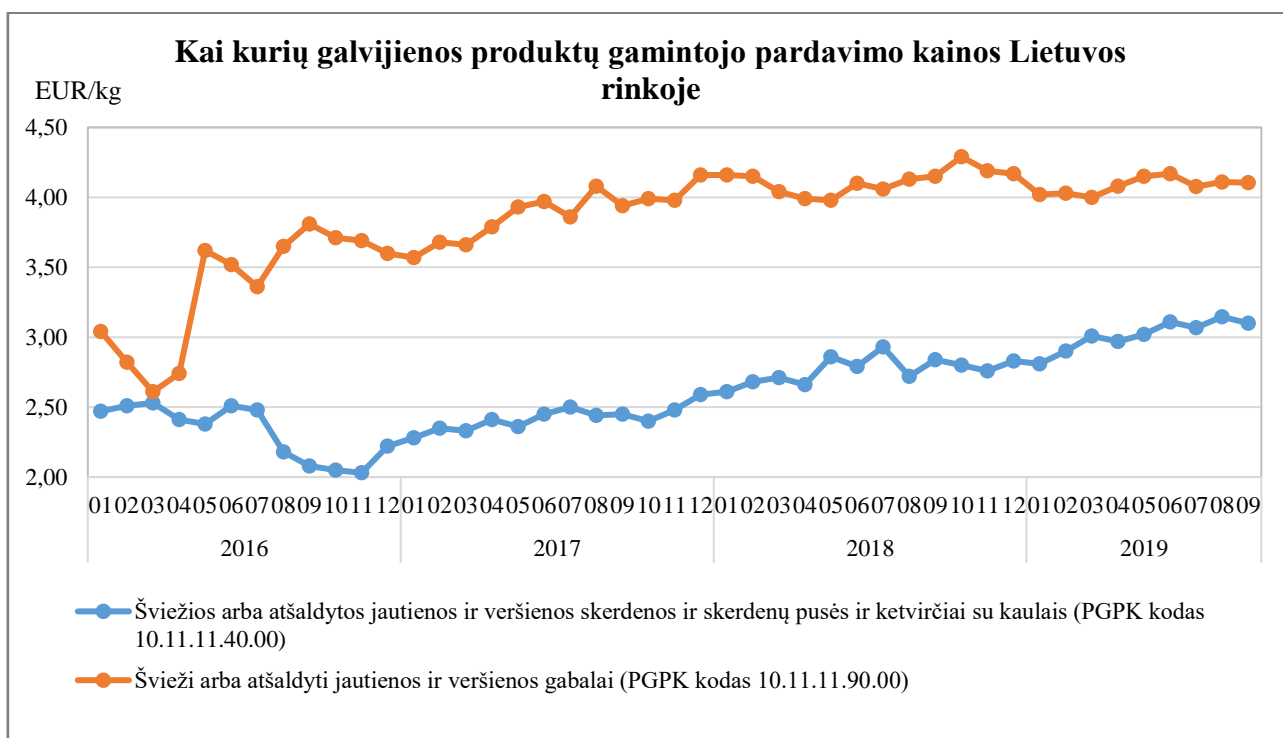
	2017				2018				2019			Pokytis %	
	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	ketvirčio*	metų
Vilniuje	8,87	8,8	8,8	8,8	9,06	9,06	9,06	9,06	9,06	9,12	9,59	5,15	5,85
Rygoje	-	-	7,47	9,65	-	-	-	7,32	7,71	11,57	9,37	-19,01	-
Prahoje	8,27	9,15	9,12	8,83	8,16	9,56	9,18	8,76	8,64	9,06	10,31	13,80	12,31

*lyginant 2019 m. III ketvirtį su 2019 m. II ketvirčiu

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

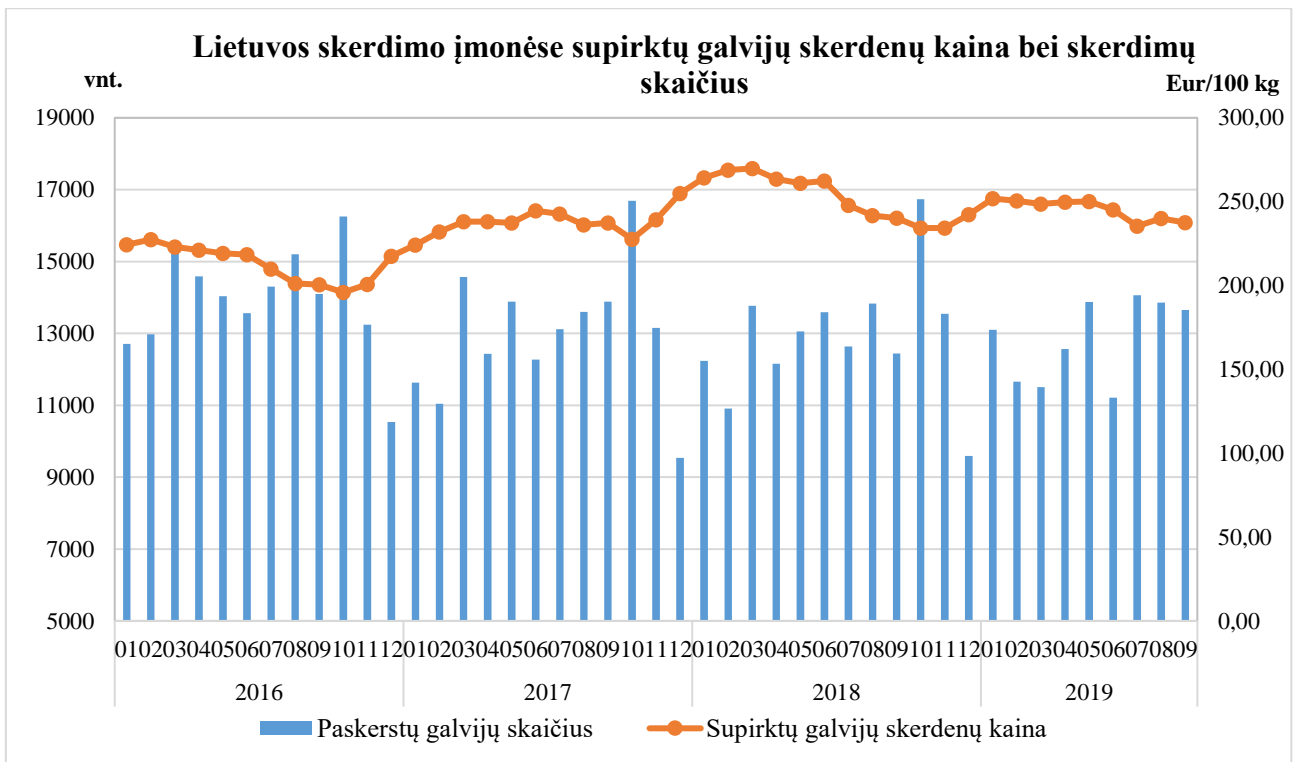
2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, šviežių arba atšaldytų jautienos ir veršienos skerdenų ir skerdenų pusių, ir ketvirčių su kaulais (PGPK kodas 10.11.11.40.00) didmeninė

(gamintojo) kaina padidėjo 2,64 proc. (iki 3,11 EUR/kg), o šviežių arba atšaldytų jautienos ir veršienos gabalų (PGPK kodas 10.11.11.90.00) sumažėjo 0,73 proc. (iki 4,10 EUR/kg). Gamintojo kainos pokytis labiausiai priklauso nuo parduodamos mėsos kokybės.

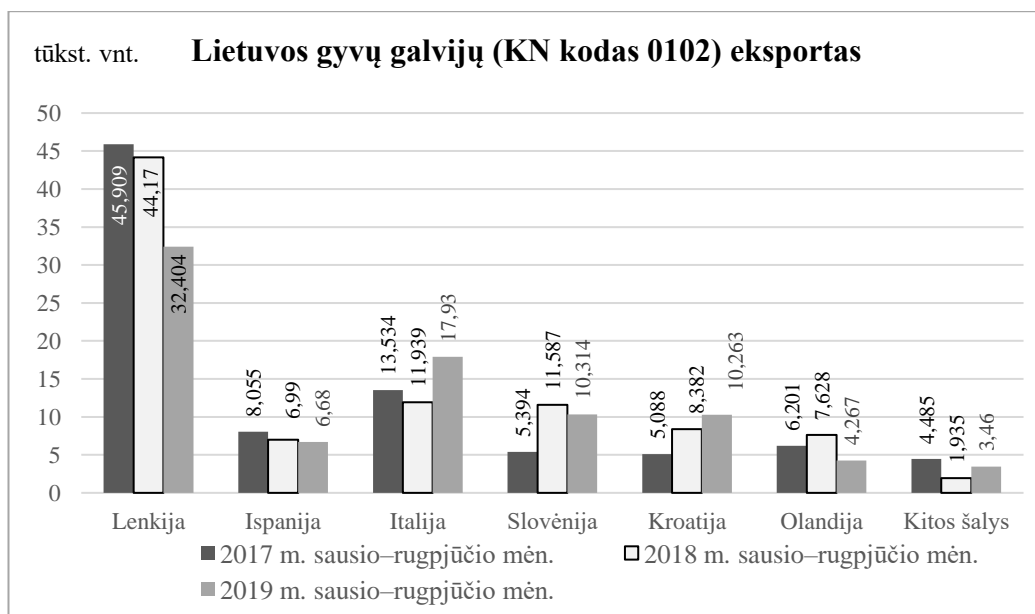
Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

2019 m. III ketvirtį Lietuvos skerdimo įmonėse buvo paskersta 41,572 tūkst. galvijų – tai 10,4 proc. daugiau nei 2019 m. II ketvirtį ir 6,84 proc. daugiau nei 2018 m. III ketvirtį. 2019 m. liepos mėn., palyginti su birželio mėn., galvijų skerdimas išaugo 25 proc. Galvijų skerdimo skaičiaus augimą iš dalies lėmė sausra, nes išdžiūvus žolei neliko kur ganyti, taip pat daliai ūkininkų nepavyko pakankamai pasiruošti pašaro žiemai, kas paskatino sumažinti bandą. 2019 m. spalio 1 d. Lietuvoje galvijų bandą sudarė 660,558 tūkst. galvijų ir, palyginti su 2018 m. spalio 1 d., gyvų galvijų skaičius šalyje sumažėjo 2,58 proc. (arba 17,464 tūkst. vnt.), analizuojamu laikotarpiu galvijų augintojų skaičius sumažėjo 12,4 proc. (arba 5,898 tūkst. laikytojų).

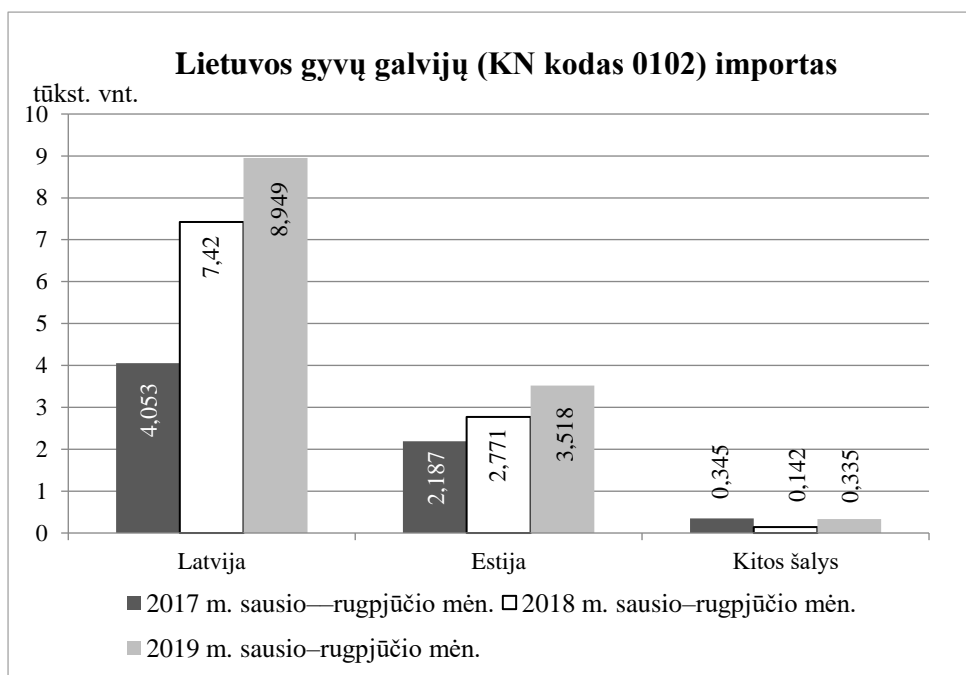
Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. sausio–rugpjūčio mėn. Lietuva eksportavo 85,318 tūkst. gyvų galvijų (KN kodas 0102) – 7,89 proc. (arba 7313 vnt.) mažiau nei 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu. Pagrindinė eksporto šalis yra Lenkija, kuri sudarė 38 proc. nuo viso gyvų galvijų eksporto.

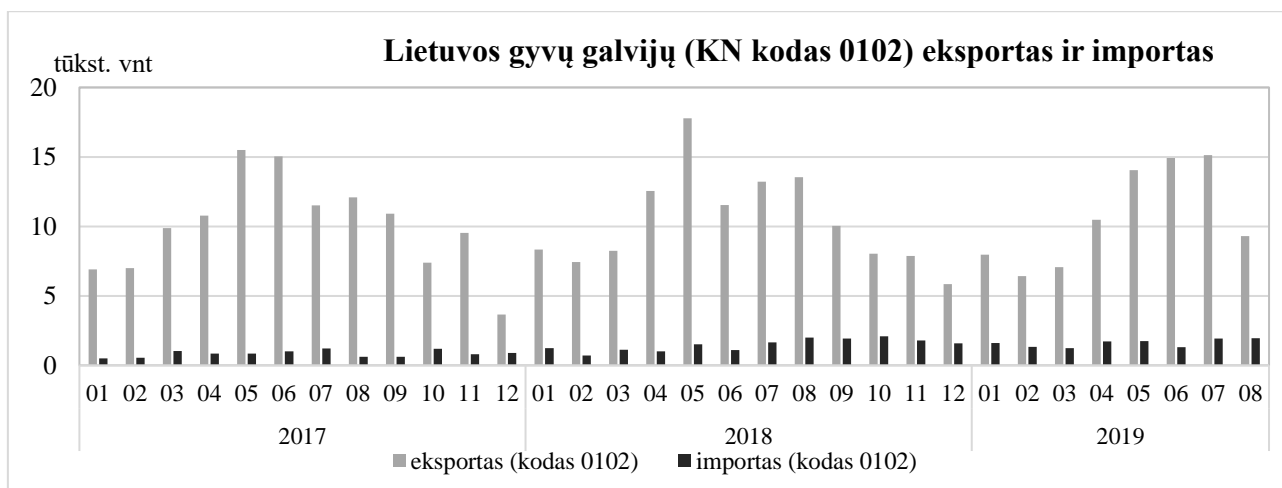

Šaltinis: STD

2019 m. sausio–rugpjūčio mėn., palyginti su 2018 m. sausio–rugpjūčio mėn., gyvų galvijų **importas** į šalį padidėjo 23,89 proc. (arba 2469 vnt.) ir sudarė 12,802 tūkst. vnt. Daugiausia gyvų galvijų buvo įvežta iš Latvijos (69,9 proc. nuo viso gyvų galvijų importo) bei Estijos (27,5 proc.).

Šaltinis: STD

Šaltinis: STD

2019 m. III ketvirtį, kaip ir II ketvirtį, Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse didėjant kai kurių galvijienos produktų vidutinėms mažmeninėms kainoms, Lietuvos įmonėse supirktų ir suklasifikuotų galvijų skerdenų kainos (**augintojo** dalis) mažėjo. 2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, vidutinė galvijų supirkimo kaina sumažėjo 2,06 proc. ir siekė 2,38

EUR/kg skerdenų. Kadangi analizuojamu laikotarpiu padidėjo galvijų skerdenų skaičius, jis taip pat turėjo įtakos supirkimo kainos mažėjimui.

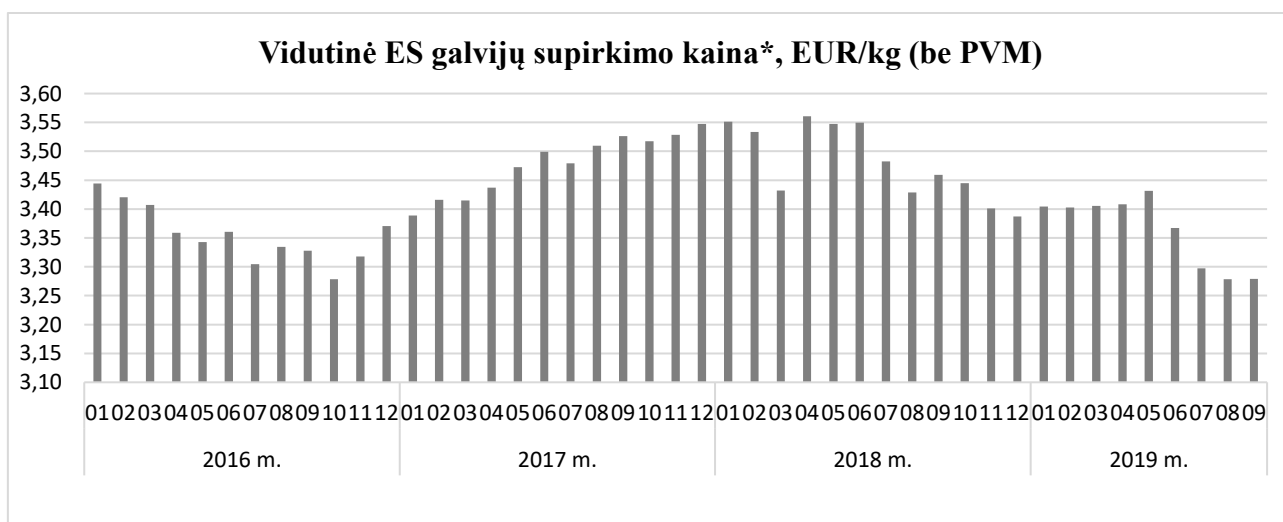
Lietuvos įmonėse supirktų ir suklasifikuotų galvijų skerdenų kainos, EUR/kg (be PVM)

Kategorija	2018 I ketv.	2018 II ketv.	2018 III ketv.	2018 IV ketv.	2019 I ketv.	2019 II ketv.	2019 III ketv.	Pokytis ketv.	Pokytis metų
Jauni buliai (A)	2,95	2,93	2,76	2,70	2,76	2,74	2,62	-4,38	-5,07
Buliai (B)	2,88	2,87	2,68	2,63	2,74	2,73	2,59	-5,13	-3,36
Karvės (D)	2,40	2,35	2,20	2,13	2,24	2,21	2,17	-1,81	-1,36
Telyčios (E)	2,63	2,59	2,46	2,44	2,53	2,51	2,44	-2,79	-0,81
Vidutinė (A-Z)	2,68	2,62	2,43	2,36	2,50	2,49	2,38	-4,42	-2,06

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

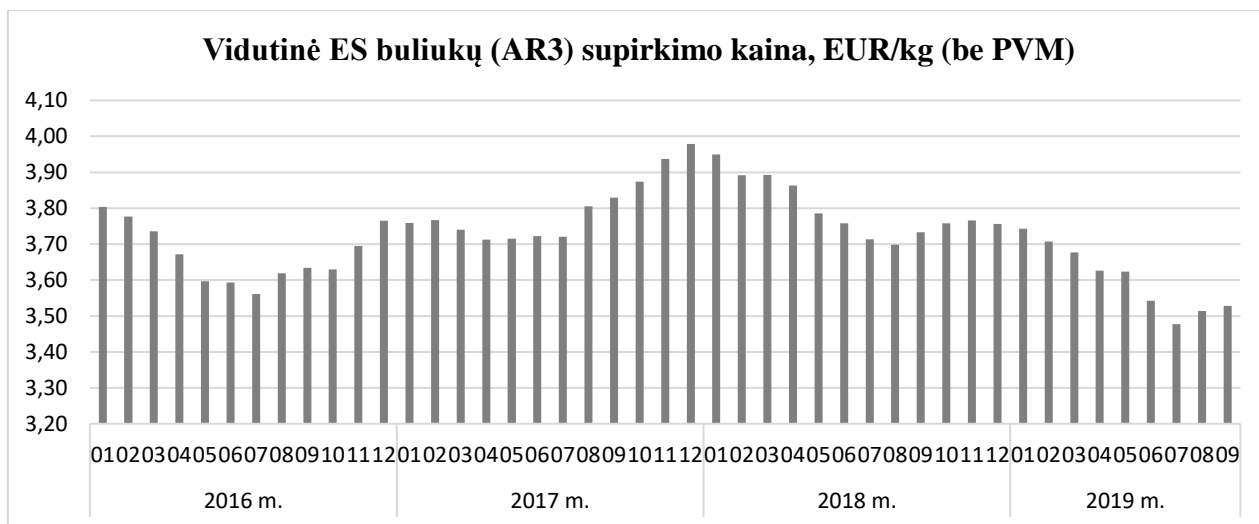
2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, bendra vidutinė ES galvijų supirkimo kaina sumažėjo 3,5 proc. ir sudarė 3,29 EUR/kg, o palyginti su 2018 m. III ketvirčiu, sumažėjo 4,9 proc.

2019 m. III ketvirtį buliukų AR3 bendra vidutinė ES supirkimo kaina siekė 3,50 EUR/kg ir, palyginti su 2018 m. III ketvirčiu, sumažėjo 5,66 proc., karvių DO3 bendra vidutinė ES supirkimo kaina analizuojamu laikotarpiu sumažėjo 2,39 proc. ir siekė 2,86 EUR/kg.

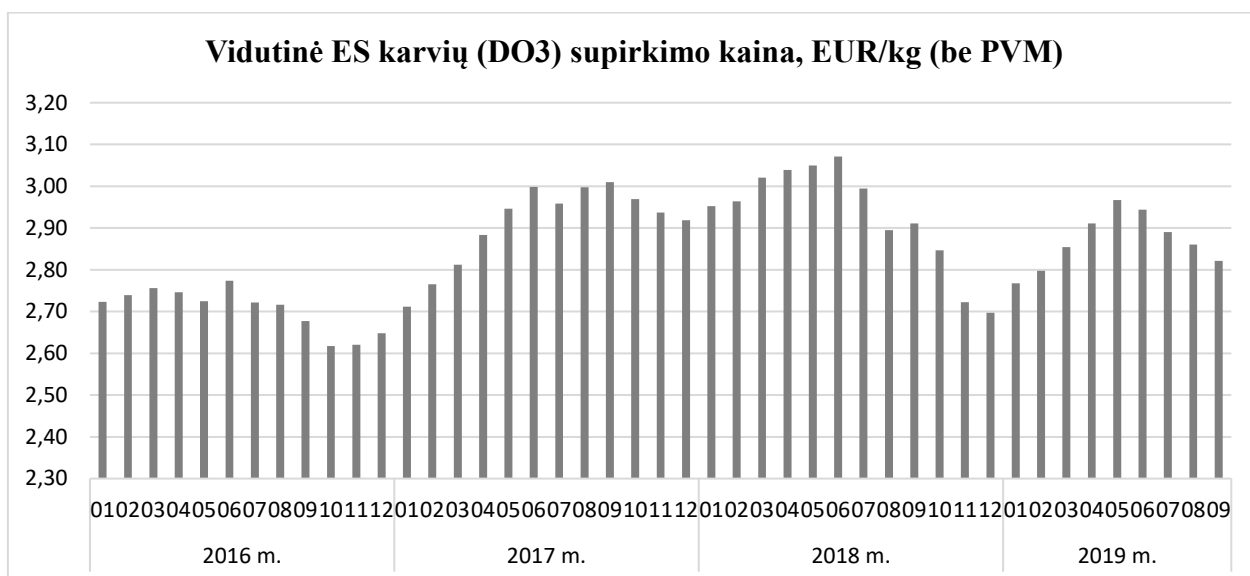

*vidutinės kainos apskaičiuotos iš atrankinių EK teikiamų duomenų: A kategorijos - U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių; B kategorijos - R3 klasės; D kategorijos - R3, R4, O2, O3, O4, P2, P3 klasių; E kategorijos - U2, U3, U4, R2, R3, R4, O2, O3, O4 klasių; Z kategorijos - U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių.

Šaltinis: EK

Šaltinis: EK

Šaltinis: EK

ES šalyse mažėjant galvijų (ypač karvių) skaičiui, mažėjo ir galvijų skerdimų skaičius. 2019 m. I pusmetį, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, jis sumažėjo 0,9 proc. Labiausiai skerdimai mažėjo didžiosiose ES galvijienos gamintojose šalyse, pvz. Prancūzijoje (2,8 proc.), Olandijoje (7,7 proc.), Belgijoje (5,1 proc.), tačiau kai kuriose – padidėjo, pvz. Airijoje (6,0 proc.), Ispanijoje (4,1 proc.), Jungtinėje Karalystėje (1,2 proc.) ir Vokietijoje (0,9 proc.). Galvijienos gamybos sumažėjimą kompensavo padidėjęs galvijų skerdenų svoris. EK prognozuoja, kad ES galvijienos gamyba 2019 m. turėtų sumažėti apie 0,5 proc., o 2020 m. – 0,7 proc.

EK prognozuoja, kad 2019 m. galvijienos eksportas turėtų padidėti 8 proc., labiausiai dėl padidėjusios galvijienos paklausos iš Filipinų, Bosnijos ir Izraelio bei dėl naujai atsivėrusios Kinijos

rinkos. Tuo tarpu gyvų galvijų eksportas turėtų apie 16 proc. sumažėti ypač dėl prekybos apribojimo su Turkija.

Šių metų I pusmetį padidėjusi galvijienos pasiūla iš Argentinos ir Namibijos nekompensavo sumažėjusių ES galvijienos importo kiekių iš Urugvajaus ir kitų šalių, kurios galvijieną ėmė eksportuoti į Aziją. Prognozuojama, kad 2019 m. tai turėtų lemti 3 proc. galvijienos importo sumažėjimą į ES šalis, tačiau numatoma, kad 2020 m., galvijienos importas į ES šalis turėtų padidėti 2 proc.

Nepaisant sumažėjusių galvijų skerdimų, vangios galvijienos paklausos ir prastėjančio prekybos balanso, ES galvijų kainos turėtų išlikti žemesnės nei trijų metų vidurkis 2016–2018 m. (išskyrus karvių kainas).

IŠVADOS

1. 2019 m. III ketvirtį visų analizuojamų galvijienos produktų vidutinės mažmeninės kainos didėjo (3,33–7,6 proc.), tam įtakos galėjo turėti vasaros sezonu didėjanti mėsos paklausa.

2. 2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, atskirų galvijienos produktų grandinėse labiausiai didėjo mažmeninės prekybos dalis (1,7–5,3 proc. punktais), o augintojo ir gamintojo mažėjo atitinkamai 1,9–4,5 proc. punktais ir 0,5–0,8 proc. punktais. Gamintojo dalis padidėjo 0,2 proc. tik galvijienos nugarinės grandinėje (0,2 proc. punktais).

3. 2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, Lietuvos įmonėse išaugo galvijų skerdimų skaičius, tai turėjo įtakos galvijų supirkimo kainos mažėjimui. Galvijų supirkimo kainos mažėjo ir ES.

4. Analizuojamu laikotarpiu didmeninė galvijienos gabalų pardavimo kaina mažėjo, priklausomai nuo parduodamos mėsos kokybės.

5. Prognozuojama, kad ES 2019 m. mažės galvijų skerdimas, galvijienos gamyba, tačiau mažėja ir supirkimo kainos.

6. 2019 m. mažėjant galvijienos pasiūlai ES, numatomas ir suvartojimas mažėjimas.

Panaudoti papildomi informacijos šaltiniai:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/short-term-outlook-autumn-2019_en.pdf